

Tæt på DIN økonomi

Grisegyllens værdi når nye højder i 2022

Værdi: Husdyrgødningens værdi er historisk høj. Aktuell gødningsværdi er på ca. 30 øre/FESv mod historisk ca. 13 øre/FESv. Ved 200 FESv for en slagtegris giver det aktuelt 60 kroner mod 26 kroner historisk.

Af Michael Groes Christiansen, specialkonsulent, Seges Innovation

Her i starten af 2022 er der en del, som har regnet på, om produktionen af grise skal skæres ned eller helt bortfalde. I denne kalkule kan det være vigtigt at huske, at hvis der ikke produceres grise, så er der også mindre husdyrgødning.

Husdyrgødningens værdi har nået nye historiske højder her i 2022. Aktuell gødningsværdi er på ca. 30 øre/FESv mod historisk ca. 13 øre/FESv. Hvis en slagtegris bruger 200 FESv, altså ca. 60 kroner/slagtegris i aktuell gødningsværdi mod 26 kroner/slagtegris historisk **opnås en** skjult resultatforbedring på 34 kroner/slagtegris.

Aktuelle priser på handelsgødning i form af N,P,K (kvælstof, fosfor og kalium) ligger på henholdsvis 20-30 og 10 kroner/kilo mod et historisk gennemsnit på henholdsvis 7,4-12,1 og 5,9 kroner/kilo i perioden 2011-2021. Der er selvfølgelig aktuelt meget prispåvirkning fra meget stigende energipriser, da frem-

stilling af 1 kilo N i handelsgødning ca. forbruger 0,75 m³ gas. Rusland og Hviderusland producerer meget af verdens P og K, så her er udbuddet faldet i den vestlige verden, med stigende priser til følge.

I tabellen er der vist indhold af N, P, K pr. 1000 FESv brugt i griseproduktionen omregnet til handelsgødning ækvivalenter (se: **Hvad er**).

Gødningsværdi regnes bedst i foderenheder brugt pr. produceret enhed. Gyllemængder pr. produceret enhed kan svinge en del fra bedrift til bedrift, afhængig af vaskeintensitet, vandspild, og om man har vådfoder eller ej. Alene en teltoverdækket gyllebeholder kan mindske gyllemængderne med ca. 8 procent og dermed gøre gyllen mere værdifuld, hvis der omregnes i gødningsværdi pr. ton gylle.

Gylleværdien afhænger af markens behov

Værdien af gylle afhænger også af markens behov. Hvis der gødses pr. hektar med **op til** 170 kilo Ngris/hektar, så overfor-

synes marken med P og K i et klassisk sædskifte. I tabellen er vist, **hvor** meget P og **K som** kan udnyttes ved en klassisk sædskifteplan, hvis der gødes med maksimalt Ngris/hektar. For slagtegrise kan prisen for 1 kilo fosfor i handelsgødning **ganges** med 62 procent, så er der korrigeret for dette (se tabel).

Husdyrgødning har en stor værdi, men den tilfalder ikke altid griseproducenten. I husdyrtætte områder tilfalder en stor del af værdien planteavlere, og i nogle områder er der også et modtagehonorar pr. hektar. Hvem der betaler gylleudbringningsomkostninger, og om der er modtagehonorarer i spil, er mere konstante end gødningspriser. Den gode gylleaftale **lægger** disse to elementer fast, mens restværdien passende kan værdisætte gødningsværdien via tabellen gødningsindhold pr. 1000 FESv ganget med aktuelle priser på handelsgødning eventuelt korrigeret for overforsyningen af P og K via procentsatserne vist.

SEGES Innovation Ledelse og Økonomi

- Skrives af SEGES Innovation Ledelse og Økonomi med fokus på dataindsamling i besætninger, statistik, driftsøkonomi og rentabilitetsberegninger

Anbefalinger

- 1 Gylleaftalen værdisætter gyllen efter sparet handelsgødning
- 2 Gylleaftalen indeholder aftaler på, hvem der betaler/sørger for gylleudbringning
- 3 Gylleaftalen kan indeholde et fast honorar pr. hektar til planteavlere for at modtage husdyrgødningen. Udbuddet af husdyrgødning i et område afgør størrelsen

Hvad er

- Når noget er ækvivalent, svarer de til hinanden
- N indholdet i husdyrgødning korrigeres til handelsgødnings N ækvivalenter, fordi N i husdyrgødning indeholder organisk N (mindre virkning), og fordi der er større ammoniaktab ved gylleudbringning end ved kunstgødnings N. Fosfor og Kalium fra husdyrgødning har samme virkningsgrad på marken som handelsgødning af disse mineraler.

Dyregruppe	Søer	Smågrise	Sohold med smågrise per smågris	Slagtegrise
kg N-handelsækvivalenter gris/1000 FESv	10,83	6,77	8,79	8,63
kg P gris/1000 FESv	3,10	2,65	2,88	2,38
kg K/1000 FESv	5,35	5,31	5,33	5,71
% udnyttelse husdyrgødning i forhold til markplan ved 170 kg Ngris/ha	Søer	Smågrise	Sohold med smågrise per smågris	Slagtegrise
P gris	59%	43%	52%	62%
K gris	100%	67%	87%	79%

Tabel: Indhold og procentændring.